

Anadolu Üniversitesi Uluslararası Öğrencilerinin Türkiye'deki UNESCO Dünya Miraslarına İlişkin Farkındalıklarının Değerlendirilmesi

Hanane MOKRANE
Eskişehir Teknik Üniversitesi
mokranehanane06@gmail.com
ORCID ID: 0000-0002-9405-5955

Hicran Hanım HALAÇ
Eskişehir Teknik Üniversitesi
hicranhalac@gmail.com
ORCID ID: 0000-0001-8046-9914

Araştırma Makalesi	DOI: 10.31592/aeusbed.1141310
Geliş Tarihi: 06.07.2022	Revize Tarihi: 28.03.2023
	Kabul Tarihi: 04.07.2023

Atf Bilgisi

Mokrane, H. ve Halaç, H. H. (2023). Anadolu Üniversitesi uluslararası öğrencilerinin Türkiye'deki UNESCO dünya miraslarına ilişkin farkındalıklarının değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 618-634.

ÖZ

Uluslararası öğrenciler için kendi ülkeleri dışında yükseköğrenim yapmak, kaliteli bir eğitim görme, geleceği planlama, yeni arkadaşlar edinme ve yeni bir ülkenin kültürü hakkında bilgi edinme gibi birçok fayda sağlamaktadır. Türkiye Burs Programı'nın politikası, Türk üniversitelerinde eğitim almak için dünyanın her yerinden öğrencilerin ilgisini çekmiştir. Türkiye, bu programlar aracılığıyla Türk kültürünü ve dilini dünya ülkelerine aktarmanın yanı sıra bir büyükelçiler grubu oluşturmayı hedeflemektedir. Program stratejisinin bir parçası olarak, yeni gelen öğrenciler ilk yıl boyunca Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezleri'nde (TÖMER) Türkçe'yi öğrenirler. Öğrencilerin eğitim amacıyla Türkiye'ye hareketliliği, onları gelenekleri, göreneklere, yemek kültürü, somut ve somut olmayan dünya mirası ile yeni bir ülkenin ortasına yerleştirir. Mevcut araştırmada, Eskişehir Anadolu Üniversitesi, TÖMER'de öğrenim gören uluslararası öğrencilerin, Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization [UNESCO]) tarafından tescillenen dünya miraslarına yönelik farkındalık ve ilgileri araştırılmaktadır. Araştırmada nicel yöntemler kullanılmış ve betimsel tarama modeli araştırması yapılmıştır. Araştırma, TÖMER'de 2019-2020 yılı bahar döneminde öğrenim gören 90 uluslararası öğrenciden 71'inin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak anket seçilmiş ve cevapların analizinde SPSS 25.0 programı ile Frekans, Yüzde, Aritmetik Ortalama, ANOVA, T-test gibi betimsel analiz teknikleri kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin yeterli farkındalığa sahip olmadığı sonucuna ulaşılmış ve buna göre önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anadolu Üniversitesi, TÖMER, farkındalık, UNESCO dünya mirası, Türkiye.

Evaluation of Awareness Levels of Anadolu University International Students to Turkey's UNESCO World Heritages

ABSTRACT

For international students, doing higher education outside their home country provides many benefits such as getting a high quality education, planning for the future, making new friends, and learning about the culture of a new country. The policy of the Türkiye Scholarship Program has attracted the attention of students from all over the world to study at Turkish universities. Through these programs, Turkey aims to create an ambassadors group as well as transfer Turkish culture and language to the countries of the world. As part of the program strategy, new students learn Turkish in the Turkish Language Teaching Application and Research Centers (TÖMER) during the first year. The mobility of students to Turkey for educational purposes places them in the middle of a new country with its traditions, customs, food culture, tangible and intangible world heritage. In the research, the awareness and interest of international students studying at Eskişehir Anadolu University TÖMER about Turkey's tangible cultural heritage, which is on the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) World Heritage List, is investigated. Quantitative methods were used in the research and descriptive survey model research was conducted. The research consists of the participation of 71 of 90 international students studying at TÖMER in the spring semester of 2019-2020. The survey was chosen as the data collection tool and in the analysis of the answers, SPSS 25.0 program and descriptive analysis techniques such as Frequency, Percentage, Arithmetic Mean, ANOVA, T-test were used. It was concluded that the students participating in the research did not have sufficient awareness and suggestions were made accordingly.

Keywords: Anadolu University, TÖMER, awareness, UNESCO world heritage, Turkey.

Giriş

Günümüz dünyasında öğrenme daha küresel hale gelmiştir. Ulusal ve uluslararası kuruluşlar uluslararası iş birliğine ve değişime daha fazla önem vermekle kalmayıp, aynı zamanda kurumların kendileri de araştırma ve öğretimin uluslararasılaşması için kendi stratejilerini geliştirmektedir (De Wit, 1999). Uluslararası öğrenci hareketliği, çok sayıda öğrenciye, özellikle gelişmekte olan ülkelerin çoğunda değerli olan, siyasi ve örgütsel deneyimi sağlamaktadır. Birçok ülkeden öğrenciler arasında fikir alışverişi yapma fırsatı vermektedir (Altbach, 1970).

Son on yılda hükümetler ve üniversiteler, uluslararası öğrenci hareketliliğini ilerletmek için büyük çaba sarf etmişler ve yükseköğretimin hızla uluslararasılaşmasını gerçekleştirmişlerdir. Uluslararasılaşmanın dünya çapında hem eğitim hem de göçmenlik sistemleri için önemli etkileri olmuştur. Şu anda birçok ülke, ekonomilerini güçlendirmeye ve kültürleri hakkında farkındalık kazandırmaya yardımcı olmak için yüksek vasıflı insanların göçünü kolaylaştırmanın yollarını aramaktadır (Suter ve Jandl, 2006).

Yükseköğretimin kademeli olarak uluslararasılaşması, uluslararası öğrenci sayısında hızlı bir büyümeye yol açmıştır. Uluslararası öğrenci hareketliliği, yüksek vasıflı öğrencilerin gelişmiş ülkelere kaliteli eğitim almak için gittikleri önemli bir kanaldır. Bu hareketlilik, ülkeler arasında kültürel ve dil becerilerinin kazanılmasında önemli bir rol oynamaktadır (Kahanec ve Králiková, 2011).

Yükseköğretimin uluslararasılaşması, bilgi ve yetkinlik transferini teşvik ederken, ülkeler ekonomik, politik, bilimsel ve kültürel etkilerini artırmak amacıyla öğrencileri üniversitelerine çekmeye çalışmaktadır. Türkiye, Asya ve Avrupa kültürleri arasındaki *entelektüel çeşitliliğe* açılan kapı olarak kabul edilmektedir. Türkiye hükümeti son yıllarda uluslararasılaşma stratejisine büyük önem vermekte ve 2023 yılında 200.000'den fazla uluslararası öğrenciye ev sahipliği yapmayı hedeflemiştir (Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı [YTB], 2020a). 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Türkiye, diğer Türk topluluklarıyla iş birliğini geliştirmek için Büyük Öğrenci Projesi'ni uygulamıştır (Bursa, 2017). Bu projenin temel amacı, Türk topluluklarıyla arasında kültür, eğitim ve bilim dâhil olmak üzere çeşitli alanlarda ilişkiler kurmaktır.

Türkiye uluslararasılaşma gündeminin odağını genişletirken, 2010 yılında eğitim politikalarını güncellemek için YTB kurulmuştur (YTB, 2020b). 2012 yılından bu yana Türkiye Bursları, YTB tarafından Türkiye'de uluslararası eğitimi düzenlemek ve finanse etmek için kullanılmaktadır. Türkiye Bursları programı eğitimin tüm seviyelerinde burs imkânları sunmaktadır. Türkiye Bursları programıyla Türkiye'deki üniversitelerden eğitim almak isteyen öğrencilerin sayısı her yıl artmaktadır. Çeşitli araştırmalar, ev sahibi ülkede belli bir süre yaşamış ve ülkenin sosyal ve kültürel özelliklerine alışmış uluslararası mezunların, ülkenin kültürel mirasını tanımayı ve tanıtmayı amaçlayan politikaların giderek daha önemli bir hedefi haline geldiğini göstermektedir (Suter ve Jandl, 2006).

Türkiye'nin yeni yükseköğretim uluslararasılaştırma politikası, uluslararası öğrencilere kapıyı açmıştır. Dünyanın her yerinden öğrenciler daha iyi eğitim için Türkiye'ye gelmektedir. Ayrıca YTB tarafından sunulan Türkiye Bursları Programı da bu bağlamda önemli bir rol oynamıştır. Bir yıl boyunca Türkçe bilmeyen yabancı uyruklu öğrenciler burs programı stratejisi kapsamında dil dersleri almaktadır.

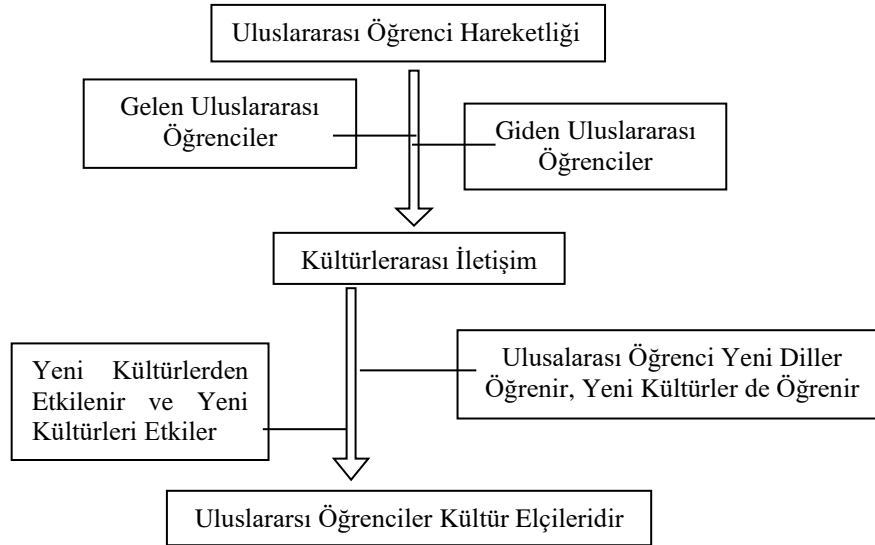
Öğrenciler eğitim sürecinde ev sahibi ülkede ülkenin sosyal ve kültürel özelliklerine çoktan alıştıkları için, ev sahibi ülke medeniyetinin ve kültürünün kültür elçileri olmak için ideal adaylar olarak görülmektedir. Öğrenci hareketi, daha geniş bir düzeyde ekonomik, bilimsel ve kültürel değişimlerin kanıtını sunmaktadır. Uluslararasılaşmanın *uluslararası, çok kültürlü bir entegrasyon süreci* olduğu kavramına dayanan bu çalışma, uluslararası öğrenci hareketini kültürel açıdan incelemektedir. Uluslararası öğrencilerin Türkiye'nin Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) Dünya Miraslarına ilişkin farkındalıkları tartışılacaktır.

UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Miras Listesi, *olağanüstü evrensel değere* sahip olan ve insanlığın ortak mirasının bir parçasını oluşturması gereken dünyadaki sitlerin bir koleksiyonunu içermektedir. Bu alanlar ormanlar ve sıradağlar gibi doğal olabileceği gibi binalar ve şehirler gibi insan yapımı veya karma olabilir.

Yüzyıllar öncesinden günümüze ulaşan tüm tarihi yapılar, her toplum için büyük değer taşımaktadır. Bu yapılar, ürettikleri dönemin kültürel değerleri ve ortaya çıktıkları ekonomik ve sosyal koşullar hakkında bilgi vermektedir. Geçmişimizle bağ kurmamıza yardımcı olan bu miras yapıları geleceğe aktarılmalı ve gelecek nesillere sunulmalıdır (Başgöl ve İlerisoy, 2021). Bu amaçla tarihi yapılar koruma altına alınır ve gerekli restorasyonlara tabi tutulur, ancak bu yapıların korunması için yapılması gereken müdahaleler sadece koruma ve restorasyondan ibaret olmayıp uluslararası öğrenciler de dahil olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin bilinçlenmesini gerektirir.

Kültürel Diplomaside Uluslararası Öğrencilerin Rolü

Yurtdışında eğitim programları, ulusal güvenliği artırmak ve uluslararası liderliği şekillendirmek gibi hedeflerden uzak, kültürel veya diplomatik bir çerçeve içinde kategorize edilmektedir. Yurtdışında eğitim gören öğrenciler, bireyler arasında iletişimi geliştirmek ve ilişkiler kurmak için insandan insana bir ruh içinde kültürel elçilik rollerini oynamaktadır (Akli, 2021). Kültürlerarası iletişimde dinleme, ev sahibine kendini ifade etme fırsatı verir ve misafire keşif için alan sağlamaktadır. Özünde kültürel diplomasi, sosyal ve kültürel anlayışı teşvik etmeye ve kültürlerarası ilişkileri geliştirmeye odaklanır. Kültürel diplomasiğin temel ilkelerinden biri, küresel bir kültürlerarası diyalog için uygun bir bağlam yaratmaktır. Şekil 1.'de geleneksel olarak sadece eğitim konusunda yoğunlaşan yurt dışında öğrenim gören öğrenci gücünün ülkeler arasında önemli bir diplomatik kültürel unsur haline dönüşebileceği özetlenmektedir.

Şekil 1. Uluslararası Öğrenciler ve Kültürel Diplomasinin Kavramsal Alanı

Etkili kültür elçileri olarak hareket etmek için uluslararası öğrencilerin, diğer yabancıları dinlemesi ve onlarla iletişim kurması, etkilemesi, etkilenmesi ve yeni ülkenin dilini öğrenmesi gerekir. Bu uluslararası öğrencilerin, ülkelerinin ve ziyaret ettikleri ülkelerin elçileri olarak kültürel diplomaside aktif rol oynamalarını sağlamaktadır.

Türkiye Bursları Programı

Türkiye hem Cumhuriyet öncesi hem de Cumhuriyet Döneminde birçok uluslararası öğrenciye kapılarını açmış, Türkiye'de seçkin bir eğitim almaları için birçok öğrenciye burs vermiştir. 2010 yılında kuruluşundan sonra YTB'ye verilen görevler çerçevesinde, 2012 yılında Türkiye Bursları

programı hayata geçirilmiştir (YTB, 2020b). YTB'nin sunduğu burslarla dünyanın dört bir yanından binlerce öğrenci Türkiye'ye eğitim almaya gelmektedir.

Türkiye bursları programı kapsamında, Türkçe bilmeyen uluslararası öğrencilere bir yıl süreyle TÖMER Merkezi'nde Türkçe öğretilmektedir. Bu hazırlık yılının amaçlarından biri, öğrencilerin kültürel etkinliklere katılarak farklı kültürler hakkında bilgi edinebilmeleri için interaktif bir ortam yaratmak ve onlara Türk dilini ve kültürünü öğrenme fırsatı vermektir.

Burs programı, Türk üniversitelerinde tam zamanlı ve kısa süreli programları okumak isteyen parlak uluslararası öğrencileri cezbetmek için tasarlanmıştır. Burs programı, Türkiye'nin yükseköğrenim ve kültür alanlarında diğer ülkelerle ilişkilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır (YTB, 2020b). Türkiye'de burs programı kazanan öğrenciler, Türkiye'de kaldıkları süre boyunca sosyal ve kültürel faaliyetlerden ve üniversite eğitiminden yararlanırlar.

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi

Türkiye, kültürel ve tarihi bir etkiye sahip olan çeşitli medeniyetlerden kalan mirasa sahip, Avrupa ve Asya arasındaki kavşakta yer alan bir ülkedir. 16 Mart 1983'te Türkiye, UNESCO Dünya Miras Sözleşmesi'ni imzalamıştır. 2019 yılında Türkiye, UNESCO Dünya Miras Listesi'nde toplam 18 miras alanını bulunmaktadır. (UNESCO, 2019). Bu miras alanlarından 16'sı kültürel, 2'si ise hem doğal hem kültürel olarak karma mirastır (Tablo 1).

Tablo 1

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndeki Alanları

N	Yer	Yıl /Şehir	Kategori
01	Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası	1985 (Sivas)	Kültürel
02	İstanbul'un Tarihi Alanları	1985 (İstanbul)	Kültürel
03	Göreme Milli Parkı ve Kapadokya	1985 (Nevşehir)	Karma
04	Hattuşa: Hitit Başkenti	1986 (Çorum)	Kültürel
05	Nemrut Dağı	1987 (Adıyaman)	Kültürel
06	Pamukkale-Hierapolis	1988 (Denizli)	Karma
07	Xanthos-Letoon	1988 (Antalya-Muğla)	Kültürel
08	Safranbolu Şehri	1994 (Karabük)	Kültürel
09	Truva Arkeolojik Alanı	1998 (Çanakkale)	Kültürel
10	Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi	2011 (Edirne)	Kültürel
11	Çatalhöyük Neolitik Alanı	2012 (Konya)	Kültürel
12	Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı	2014 (İzmir)	Kültürel
13	Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu	2014 (Bursa)	Kültürel
14	Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzaj	2015 (Diyarbakır)	Kültürel
15	Efes	2015 (İzmir)	Kültürel
16	Ani Arkeolojik Alanı	2016 (Kars)	Kültürel
17	Afrodisias	2017 (Aydın)	Kültürel
18	Göbeklitepe Arkeolojik Alanı	2018 (Şanlıurfa)	Kültürel

Bu araştırmanın amacı, uluslararası öğrenci hareketi ile UNESCO listesindeki Türkiye'nin kültürel mirasının farkındalığı ve anlaşılması sorunları arasındaki ilişkinin bazı aydınlatıcı yönlerini ortaya koymaktır. Bu araştırma, Türkiye Bursları programı ile Türkiye'ye taşınan ve Eskişehir Anadolu Üniversitesi, TÖMER Merkezi'nde Türkçe hazırlık dersleri alan öğrenci grubu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- 1.TÖMER öğrencilerinin, Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi hakkında farkındalık düzeyleri ne durumdadır?

2. TÖMER öğrencilerinin, Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi ile ilgili farkındalık düzeyleri, eğitim seviyelerine göre farklılık göstermekte midir?
3. TÖMER öğrencilerinin, Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi ile ilgili farkındalık düzeyleri, cinsiyetlerine göre farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Araştırma yöntemi bölümünde araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, veri toplama, analiz ve yorumlama ve son olarak araştırma etiği bölümü sunulmaktadır.

Araştırma Modeli

Araştırmanın amaçlarına ulaşmak için nicel yöntemler kullanılmıştır. Nicel araştırma teori ve denence ile başlamaktadır (Karataş, 2015). Nicel modeli kullanmanın amacı, araştırmada veri toplama aracı ile elde edilecek nicel veriler ile Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi hakkında uluslararası öğrencilerin farkındalık düzeyleri ve özellikleri çerçevesindeki durumu ortaya koymaktır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın evreni, Türkiye'de Eskişehir Anadolu Üniversitesi bünyesinde yer alan TÖMER biriminde Türkçe hazırlık eğitimi alan ve Türkiye Bursları programları ile gelen uluslararası öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırma, 2019-2020 bahar döneminde TÖMER'de öğrenim gören 71 uluslararası öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Veri Toplama Araçları

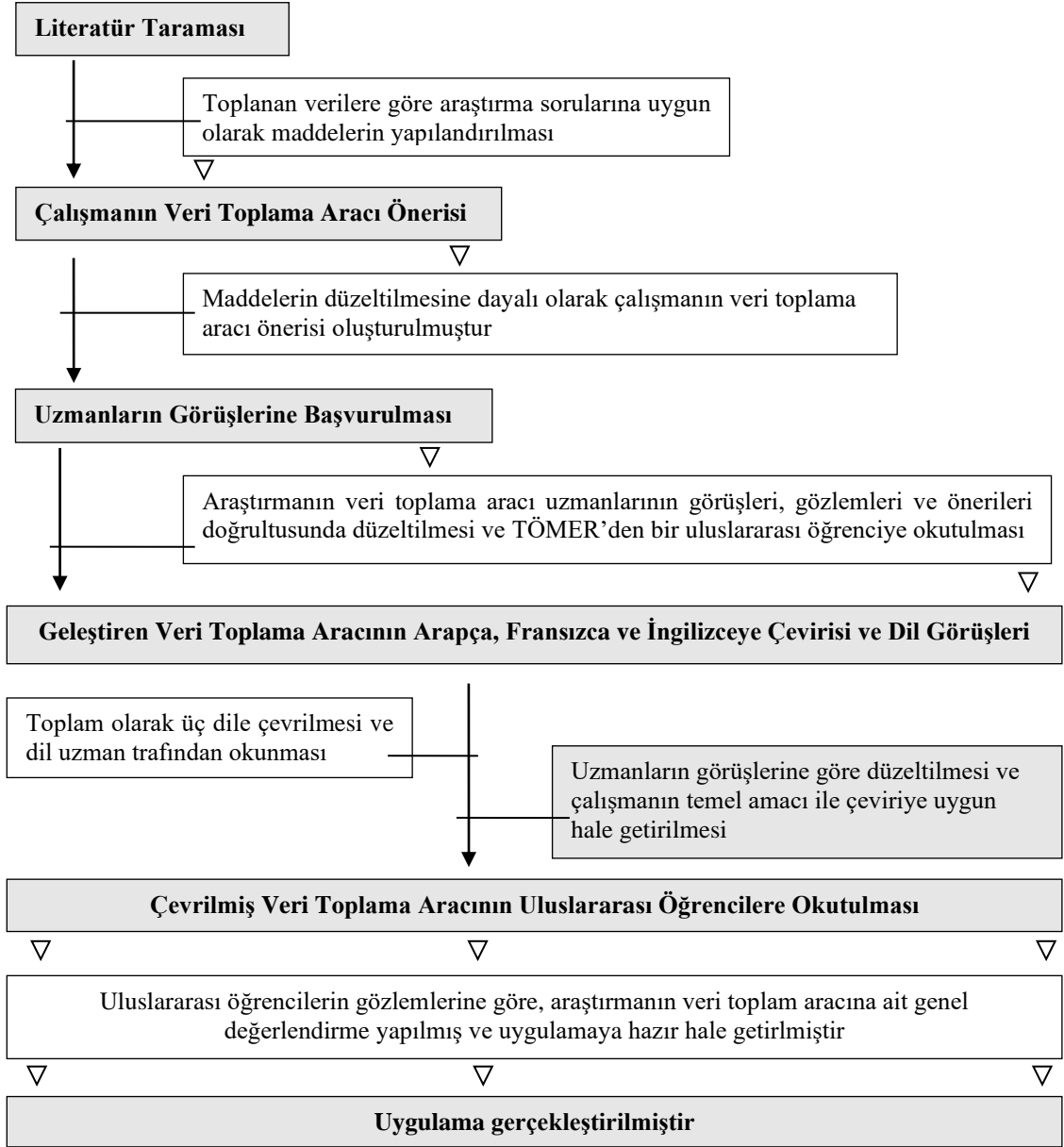
Bu araştırmada, Anadolu Üniversitesi TÖMER'de Türkçe hazırlık eğitimi alan öğrencilerin Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası ile ilgili farkındalık düzeylerini ölçen veri toplama aracı *anket* uygulanmıştır. Veri toplama aracının maddelerinin oluşturulmasında ayrıntılı bir alan yazın taraması yapılmış, konu ile ilgili daha önce yazılmış tez ve yayınlanmış makaleler toplanmış, sınıflandırmış ve incelenmiştir. Anket, katılımcıların kişisel özellikleri (ülke, yaş aralıkları, cinsiyet, eğitim düzeyi, fakülte, bölüm) ve kültürel miras ile ilgili çoktan seçmeli ve açık uçlu soruları içermektedir.

TÖMER öğrencilerinin Türkiye'nin UNESCO Dünya Kültürel Miraslarına ilişkin farkındalık düzeylerini belirlemek için oluşturulan maddeler, UNESCO tarafından hazırlanan Türkiye'nin Dünya Mirası Listesi'nde bulunan alanlarından yararlanılarak hazırlanmıştır. UNESCO'ya göre 2019'dan önce Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi 18 maddeden oluşmaktadır. Bu maddeler veri toplama aracında üçlü Likert ölçeğinde (1) ziyaret ettim, (2) ziyaret etmedim, (3) ziyaret etmedim ama biliyorum şeklinde dağıtılmıştır.

Taslak veri toplama aracında yer alan maddelerin araştırma konusunun içeriğine uygun olup olmadığını belirlemek için içerik ve görünür geçerlilik bağlamında uzman görüşü alınmıştır. Uzmanların görüşleri ve önerileri doğrultusunda son hali verilen veri toplama aracı TÖMER'den bir uluslararası öğrenci tarafından (Kazakistanlı) incelenmiş; dil, anlatım ve anlaşılabilirlik yönünden eksiklikler tamamlanmıştır. Alanında uzman kişilerin görüşleri ve önerileri doğrultusunda geliştirilen anket formu doldurulmuş ve Etik Kurul onayı alınmıştır.

Uluslararası öğrencilerin anketi anlamalarını kolaylaştırmak için maddeler İngilizce, Fransızca ve Arapça'ya çevrilmiştir. Anketin maddelerinin çevirisi için orijinal anlamının geçerliliğini değerlendirmek amacıyla alan uzmanlarına danışılarak inceleme ve görüş alınmıştır.

Dil bakımından kapsam ve görünüm geçerliğine dayalı olarak uzmanlar tarafından son hali verilen anket, ayrıca ana dillerindeki versiyonları ile birer tane uluslararası öğrenciye uygulanmış ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Sonuç olarak çalışmanın anket öğrencilerin ve alan uzmanlarının görüşlerine dayalı olarak yeniden düzenlenmiş ve uygulamaya hazır hale getirilmiştir.

Şekil 2. Araştırmada İzlenen Yöntem Basamakları

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada geliştirilen veri toplama aracı, Anadolu Üniversitesi'nin, TÖMER merkezinde öğrenim gören 71 öğrencinin katılımıyla 2019–2020 eğitim-öğretim yılının Mart ayında uygulanmıştır. Veri toplama aracının uygulama süresi yaklaşık 20-30 dakikadır. Veri toplama aracını Afrika ülkelerinden 27, Asya ülkelerinden 34, Avrupa ülkelerinden 8 ve Amerika ülkelerinden 2 olmak üzere toplam 71 katılımcı yanıtlamıştır. TÖMER öğrencilerinin demografik özellikleri ve Türkiye'nin UNESCO Dünya Miras alanları farkındalık düzeylerine ilişkin nicel veriler kodlanarak SPSS 25,0 paket programı ile *Frekans*, *Yüzdeler*, *Aritmetik Ortalama*, *ANOVA* ve *T-test* gibi betimsel analiz teknikleri ile incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Araştırma Etiği

Araştırma veri toplama sürecinden önce araştırmanın gerçekleştirildiği kurumdan gerekli izinler ve 02/03/2020 tarih ve 6059 No'lu Protokol Etik Kurul onayı alınmıştır. Araştırmanın etik açıdan uygun olduğuna karar verildikten sonra araştırma süreci başlamıştır.

Bulguları

Araştırmanın bu bölümünde araştırma sorularına göre elde edilen sonuçlar sırasıyla araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri, öğrencilerin Türkiye ile ilgili genel görüşleri ve Türkiye’deki UNESCO Dünya Miras Listesi’ne ilişkin farkındalık düzeyleri sunulmaktadır.

Araştırmaya Katılan TÖMER Öğrencilerinin Demografik Özellikleri

Araştırma kapsamında öğrencilerin demografik bilgilerinin coğrafi bölgelere göre frekans dağılımı Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2

Menşe Ülke ve Cinsiyete Göre Araştırmaya Katılan Öğrencilerin İstatistikleri

	Ülkeler	Öğrenci sayısı			Ülkeler	Öğrenci sayısı			Top
		Erkek	Kadın	Top		Erkek	Kadın	Top	
Afrika ülkeleri	Cezayir	0	1	1	Mısır	1	2	3	27
	Cibuti	1	0	1	Mozambik	1	0	1	
	Etiyopya	1	1	2	Nijerya	1	0	1	
	Fas	0	2	2	Senegal	0	1	1	
	Gambiya	1	1	2	Sudan	1	2	3	
	Gana	1	1	2	Togo	1	0	1	
	Gine	1	0	1	Tunus	0	2	2	
	Kongo	1	0	1	Uganda	0	1	1	
	Mali	1	0	1	Zambiya	1	0	1	
	Afganistan	3	7	10	Kazakistan	0	3	3	
Asya ülkeleri	Çin	0	1	1	Kırgızistan	0	1	1	34
	Endonezya	2	1	3	Malezya	1	0	1	
	Filistin	0	2	2	Moğolistan	0	1	1	
	Gürcistan	2	1	3	Rusya	0	3	3	
	Irak	0	1	1	Suriye	1	1	2	
	Iran	2	0	2	Yemen	0	1	1	
	Arnavutluk	1	0	1	Karadağ	0	2	2	
Avrupa ülkeleri	Birleşik Krallık	0	1	1	Sırbistan	0	1	1	8
	Ukrayna	0	3	3					
Amerika ülkeleri	Kolombiya	1	0	1	Haiti	0	1	1	2
Toplam öğrenci sayısı									71

Tablo 2’ye göre, Afrika kıtasındaki ülkelerden 27 katılımcı; Asya kıtasındaki ülkelerden 34 katılımcı; Avrupa kıtasındaki ülkelerden 8 katılımcı ve Amerika kıtasındaki ülkelerden 2 katılımcı vardır. Asya kıtasındaki ülkelerden katılan öğrencilerin oranının en yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 3
Araştırmaya Katılan Öğrencilerine Ait Demografik Verileri

Değişenler	Yaş		Cinsiyet		Eğitim Düzeyi		
	17-25	26-35	Kadın	Erkek	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora
f	52	19	41	30	32	31	8
%	73.2	26.8	57.7	42.3	45.1	43.7	11.3
T	71 Öğrenci						

Tablo 3'te görüldüğü gibi, araştırmaya katılan toplam 71 TÖMER öğrencisinin %52'si 17-25 yaş diliminde; %26.8'i 26-35 yaş dilimindeki öğrencilerden oluşmaktadır. Öğrencilerin çoğunluğu 17-25 yaş aralığındadır. Öğrencilerin %57.7'si kadın; %42.3'ü erkektir. Öğrencilerin büyük kısmı kadınlardan oluşmaktadır. Öğrencilerin %45.1'i lisans öğrencisi, %43.7'si yüksek lisans öğrencisi, %11.3'ü doktora öğrencisi olduğu görülmektedir. Öğrencilerden, lisans ve yüksek lisans eğitimi görenlerin oranı, doktora öğrenimine devam eden öğrencilere göre oldukça yüksektir.

Araştırmaya Katılan TÖMER Öğrencilerinin Türkiye ile İlgili Genel Görüşleri

Bu bölümdeki araştırma, öğrencilerin Türkiye'de yaşamaktan memnuniyetlerine ülke içindeki seyahat edilen şehirdeki tarihi yeri ve/veya anıtı ziyaretlerine, Türkiye'nin kültürel mirasını araştırmak için kullandıkları kaynaklara ve Türkiye'nin UNESCO Dünya miras listesi ile ilgili yaptıkları araştırmalara ilişkin görüşlerini ortaya koymaktadır.

Tablo 4
Öğrencilerin Türkiye'de Yaşamaktan Memnuniyet Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdelerin Dağılımı

Türkiye'de yaşamaktan memnun musunuz?	f	%
Evet	57	80.3
Kısmen	14	19.7
Hayır	0	0
Toplam	71	100.0

Tablo 4'te gösterildiği gibi, Türkiye'de yaşamaktan memnun musunuz? sorusuna yanıt veren katılımcıların %80.3'ünün belirgin şekilde memnun oldukları göze çarpmaktadır. Kısmen memnunun cevabı ise katılımcıların %19.7'si tarafından işaretlenmiştir. Ayrıca katılımcıların verdikleri yanıtlara dayalı olarak Türkiye'de yaşamak ile ilgili olumsuz görüşe sahip olmadıkları da dikkati çekmektedir.

Tablo 5
Öğrencilerin Türkiye'de, Eskişehir Dışında Başka Şehirlere Gitmeleri Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdelerin Dağılımı

Türkiye'de, Eskişehir dışında başka şehirlere gittiniz mi?	f	%
Evet	63	88.7
Hayır	8	11.3
Toplam	71	100.0

Tablo 5 analiz edildiğinde, Türkiye'de, Eskişehir dışında başka şehirlere gittiniz mi? sorusunu araştırmaya katılan tüm öğrenciler yanıtlamıştır. Öğrencilerin %88.7'si evet, %11.3'ü hayır şeklinde cevap vermiştir. Öğrencilerin çoğunluğunun Türkiye'de, Eskişehir dışında başka şehirlere gittiği tespit edilmiştir.

Tablo 6
Öğrencilerin Türkiye’de, Eskişehir Dışında Gittikleri Şehirler

N	Şehir	N	%	N	Şehir	N	%
1	Amasra	1	1.4%	15	Kayseri	1	1.4%
2	Ankara	28	39.4%	16	Konya	8	11.3%
3	Antalya	7	9.9%	17	Kütahya	1	1.4%
4	Bilecik	1	1.4%	18	Manisa	2	2.8%
5	Bodrum	1	1.4%	19	Marmaris	1	1.4%
6	Bolu	2	2.8%	20	Mersin	1	1.4%
7	Bursa	14	19.7%	21	Muğla	1	1.4%
8	Çanakkale	1	1.4%	22	Nevşehir	4	5.6%
9	Denizli	1	1.4%	23	Safranbolu	1	1.4%
10	Diyarbakır	3	4.2%	24	Sakarya	8	11.3%
11	Düzce	1	1.4%	25	Söğüt	1	1.4%
12	İstanbul	43	60.6%	26	Trabzon	1	1.4%
13	İzmit	5	7.0%	27	Uşak	3	4.2%
14	Karadeniz	1	1.4%	28	Yalova	3	4.2%

Tablo 6’ya göre, öğrencilerin %60.6’sı İstanbul, %39.4’ü Ankara, %19.7’si Bursa, %11.3’ü Konya ve Sakarya, %9.9’u Antalya, %7’si İzmit, %5.6’sı Nevşehir, %4.2’si Diyarbakır, Uşak ve Yalova, %2.8’i Bolu ve Manisa, %1.4’ü ise Amasra, Bilecik, Bodrum, Çanakkale, Denizli, Düzce, Karadeniz, Kayseri, Kütahya, Marmaris, Mersin, Muğla, Safranbolu, Söğüt ve Trabzon şeklinde cevap vermiştir.

Öğrencilerin, Türkiye’de farklı şehirleri ziyaret ettikleri tespit edilmiştir. İstanbul, öğrencilerin en çok ziyaret ettiği şehirdir. Türkiye’nin başkenti olan Ankara ili uluslararası öğrencilerin ziyaretleri arasında ikinci sırada yer almıştır. Buna ek olarak, öğrencilerin Eskişehir’e yakın olan şehirlerden Bursa, Konya ve Sakarya’ya yaptıkları ziyaretlerin de önemli bir oranda olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7
Öğrencilerin Şehirlerdeki Tarihi Yerleri ve/veya Anıtları Ziyaret Etmeleri Durumlarına Göre Frekans ve Yüzdelerin Dağılımı

Şehirlerdeki tarihi yerleri ve/veya anıtları ziyaret ettiniz mi?	f	%
Evet	57	80.3
Hayır	14	19.7
Toplam	71	100.0

Tablo 7 incelendiğinde, Şehirlerdeki tarihi yerleri ve/veya anıtları ziyaret ettiniz mi? sorusuna katılımcıların tamamı cevap vermiştir. Katılımcılardan %80.3’ü evet, %19.7’si hayır şeklinde cevap vermiştir. Öğrencilerin diğer şehirlere gittiklerinde miras alanlarını ve tarihi yerleri ziyaret etmekle ilgilendikleri anlaşılmıştır.

Tablo 8
Öğrencilerin Kültürel Mirasları Araştırırken Kullandıkları Kaynaklara Göre Dağılımı

Kültürel mirasları araştırırken hangi kaynakları kullanıyorsunuz?	Cinsiyetiniz				Toplam	
	Kadın		Erkek		N	%
	N	%	N	%		
Kültürel Etkinlikler	18	52.9%	16	47.1%	34	47.9%

Kültürel Geziler	19	67.9%	9	32.1%	28	39.4%
Kültür ve Sanat Dergileri	9	40.9%	13	59.1%	22	30.9%
Kütüphaneler	10	50 %	10	50 %	20	28.1%
Konferanslar	4	66.7%	2	33.3%	6	8.5%
Üniversitedeki Akademisyenler	10	66.7%	5	33.3%	15	21.1%
Sinemalar	10	76.9%	3	23.1%	13	18.3%
Müzeler	20	58.8%	14	41.2%	34	47.9%
Aile, Akrabalar	10	66.7%	5	33.3%	15	21.1%
İnternet	25	64.1%	14	35.9%	39	54.9%
Oyunlar	1	20 %	4	80 %	5	7.04%
Sosyal Medya Araçları (Facebook, Twitter, YouTube vb.)	24	63.2%	14	36.8%	38	53.5%
Diğer	2	100 %	0	0.0%	2	2.8%

Tablo 8'e göre, öğrencilerden %54.9'u internet, %53.5'i sosyal medya araçları, %47.9'u kültürel etkinlikler, %47.9'u müzeler, %39.4'ü kültürel geziler, %30.9'u kültür ve sanat dergileri, %28.1'i kütüphaneler, %21.1'i okuldaki hocalar ve aile, akrabalar, %18.3'ü sinemalar, konferanslar, %7.04'ü oyunlar, %2.8'i ise diğer şeklinde cevap vermiştir.

Oranlara baktığımızda öğrencilerin, kültürel miraslar hakkında bilgi edinmek için en çok kullandıkları kaynakların internet, sosyal medya araçları (Facebook, Twitter, YouTube vb.) olduğu görülmektedir. Kültürel etkinlikler, müzeler ve kültürel geziler seçeneklerinde de önemli bir oran kaydedilmiştir. Buna ek olarak, öğrencilerin seçenekler arasında kültürel mirasları araştırırken, oyunları ve konferansları kullanma oranlarının düşük olduğu anlaşılmıştır.

Tablo 9
Öğrencilerin, UNESCO Dünya Kültürel Mirası Listesi'ne Olan İlgilerine Göre Frekans ve Yüzdelerin Dağılımı

Daha önce Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası listesini araştırdınız mı?	f	%
Evet	16	22.5
Hayır	55	77.5
Toplam	71	100.0

Tablo 9'da *Daha önce Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası listesini araştırdınız mı?* sorusuna öğrencilerden 16'sı evet, 55'i hayır şeklinde cevap vermiştir. Sonuçlar sayesinde, öğrencilerin çoğunun (%77.5) daha önce UNESCO Dünya miras listesine dair araştırma yapmadıkları öğrencilerden küçük bir kısmının (%22.5) UNESCO Dünya Miras Listesi'ni araştırdıkları tespit edilmiştir.

Tablo 10
Öğrencilerin UNESCO Dünya Kültürel Mirası Listesi'ne Olan İlgilerinin Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı

	Lisans		Yüksek lisans		Doktora	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Evet	9	28.13	7	22.58	0	0
Hayır	23	71.87	24	77.42	8	100

Tablo 10'da eğitim düzeyine göre veriler incelendiğinde; lisans öğrencilerinin 9'u evet, 23'ü hayır; yüksek lisans öğrencilerinin %22.58'i evet, %77.42'si hayır; doktora öğrencilerinin ise %100'ü

hayır şeklinde cevap vermiştir. Doktora öğrencilerinin, UNESCO Dünya Kültürel Mirası Listesi hakkında en az ilgilenen grup olduğu anlaşılmıştır.

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesine İlişkin Farkındalık Düzeyleri

Bu bölümdeki bulgular, uluslararası öğrencilerin Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan kalıcı miras alanlarına ilişkin farkındalık düzeylerinin sonuçlarını sunmaktadır. İstanbul tarihi yarımada, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde dört ilçe olarak yer almaktadır. Listede dört bölge ve içerisinde yer alan yapıları içermektedir. Bunlar; Süleymaniye Camii ve çevresi, Sultanahmet ve çevresi, Zeyrek Camii ve çevresi ve İstanbul'un kara surlarıdır. Bu bağlamda, ankette alanlar öğrencilerin anlayabileceği şekilde bölünmüş bir şekilde listelenmiştir.

Tablo 11

Öğrencileri Tarafından Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi Bilinmesine Göre Frekans ve Yüzdelerin Dağılımı

Türkiye'deki UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde Bulunan Miras Alanları	Ziyaret ettim		Ziyaret etmedim		Ziyaret etmedim ama biliyorum		A. O
	f	%	f	%	f	%	
1 Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas)	5	7.0	54	76.1	12	16.9	2.10
2 Süleymaniye Camii ve Çevresi (İstanbul)	25	35.2	9	12.7	37	52.1	2.17
3 Sultanahmet Arkeolojik Parkı (İstanbul)	29	40.8	13	18.3	29	40.8	2.00
4 Zeyrek Camii ve Çevresi (İstanbul)	9	12.7	51	71.8	11	15.5	2.03
5 İstanbul Kara Surları (İstanbul)	12	16.9	47	66.2	12	16.9	2.00
6 Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (Nevşehir)	7	9.9	33	46.5	31	43.7	2.34
7 Hattuşa: Hitit Başkenti (Çorum)	1	1.4	68	95.8	2	2.8	2.01
8 Nemrut Dağı (Adıyaman)	0	0.0	65	91.5	6	8.5	2.08
9 Hierapolis -Pamukkale (Denizli)	2	2.8	59	83.1	10	14.1	2.11
10 Xanthos-Letoon (Antalya ve Muğla)	1	1.4	62	87.3	8	11.3	2.10
11 Safranbolu Şehri (Karabük)	3	4.2	57	80.3	11	15.5	2.11
12 Truva Arkeolojik Alanı (Çanakkale)	3	4.2	58	81.7	10	14.1	2.10
13 Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne)	3	4.2	58	81.7	10	14.1	2.10
14 Çatalhöyük Neolitik Alanı (Konya)	4	5.6	60	84.5	7	9.9	2.04
15 Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu	7	9.9	43	60.6	21	29.6	2.20
16 Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (İzmir)	1	1.4	60	84.5	10	14.1	2.13
17 Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı	2	2.8	64	90.1	5	7.0	2.04
18 Efes (İzmir)	3	4.2	41	57.7	27	38.0	2.34
19 Ani Arkeolojik Alanı (Kars)	0	0.0	67	94.4	4	5.6	2.06
20 Aphrodisias (Aydın)	1	1.4	67	94.4	3	4.2	2.03
21 Göbekli Tepe (Şanlıurfa)	2	2.8	65	91.5	4	5.6	2.03
Genel aritmetik ortalaması							2.10

Tablo 11'e göre, öğrencilerin Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan miras alanlarından farkındalık ve ziyaretlerinin en çok olduğu alanın *Sultanahmet Arkeolojik Parkı* olduğu ortaya çıkmıştır (%40.8'lik oran ile 29'u). Buna bağlı olarak miras alanlarından en az ziyaret edilenlerin *Hattuşaş: Hitit Başkenti* (%95.8'lik oran ile 68'i) olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin en çok bildikleri ama ziyaret etmedikleri *Süleymaniye Camii ve Çevresi* (%95.8'lik oran ile 68'i) olduğu anlaşılmıştır.

Farkındalık düzeyi ölçüğünde oran olarak %2.33-%3,00 arasındaki (1) ziyaret ettim, %1.67-%2.33 arası (2) ziyaret etmedim ve %1-%1.66 arası (3) ziyaret etmedim ama biliyorum olarak kabul edilecek olursa; TÖMER öğrencilerinin Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan somut kültürel miraslarına ilişkin olarak farkındalıklarının genel aritmetik ortalamasına göre (A.O.=2.10) alanları ziyaret etmedikleri ve bu miras hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları anlaşılmaktadır.

Uluslararası öğrencilerinin cinsiyetlerinin, Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne olan farkındalıklarında farklılaştırıcı bir etken olup olmadığına ilişkin olarak gerçekleştirilen T-testi sonuçları Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12

Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne Olan Farkındalıklarının T-testi Sonuçları

Cinsiyetiniz	N	Ortalama	Standart sapma	T	P
Kadın	41	2.0813	0.21646	0.925	0.358
Erkek	30	2.1270	0.18979		

Tablo 12'de görüldüğü gibi, örnekleme oluşturan öğrencilerin Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan miras alanlarına ilişkin farkındalıkları, cinsiyetleri değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bağımsız grup T-testi sonucunda, grupların aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır [(t=0.925, p=0.358) ve (p>0.05)].

Uluslararası öğrencilerinin eğitim düzeylerinin, Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne olan farkındalıklarında farklılaştırıcı bir etken olup olmadığına ilişkin olarak gerçekleştirilen ANOVA testi sonuçları Tablo 13.'te sunulmuştur.

Tablo 13

Öğrencilerinin Eğitim Düzeylerine Göre Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne Olan Farkındalıklarının ANOVA Testi Sonuçları

Eğitim düzeyi	N	Ortalama	Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Karesi	F	P
Lisans	32	2.0997	Gruplararası	0.018	2	0.009	0.204	0.816
Yüksek Lisans	31	2.1121	Gruplarıçi	2.937	68	0.043		
Doktora	8	2.0595	Toplam	2.955	70			
Toplam	71	2.1006						

Tablo 13'te görülebileceği üzere, öğrencilerin Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan miras alanlarına ilişkin farkındalıklarında, eğitim düzeylerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda eğitim düzeylerinin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır [(F=0.204, p=0.816) ve (p>0.05)].

Öğrencilerin geldikleri bölgeler, Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne olan farkındalıklarında bir etken olup olmadığına ilişkin olarak gerçekleştirilen ANOVA testi sonuçları Tablo 14'te sunulmuştur.

Tablo 14

Öğrencilerin Bölgelerine Göre Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne Olan Farkındalıklarının ANOVA Testi Sonuçları

Bölgeler	N	Ortalama	Varyansın kaynağı	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Ortalama Karesi	F	P
Asya	34	2.0756	Gruplararası	0.103	3	0.034		
Afrika	27	2.1340	Gruplariçi	2.852	67	0.043		
Avrupa	8	2.1310	Toplam	2.955	70		0.804	0.496
Amerika	2	1.9524						
Total	71	2.1006						

Tablo 14'ten anlaşılacağı gibi, öğrencilerin Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan miras alanlarına ilişkin farkındalıklarında, geldikleri bölgelere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda geldikleri bölgelerin aritmetik ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır [(F (0,804) =5.452, p=0.496) ve (p>0.05)].

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Uluslararası öğrencilerin kişisel özellikleri, yeni bir ülkenin kültürüne uyum sağlamada büyük önem taşımaktadır. Milliyet, yaş, bölüm, eğitim düzeyi ve yerel kültürün diline ilişkin bilgi, yeni kültürün üyeleriyle iletişimi etkilemektedir. Gündüz (2012) çalışmasında, Asya ülkelerinden Türkiye'de eğitim almak isteyen öğrencilerin oranı en yüksek olduğunu söylemektedir. Orta Asya'dan gelen uluslararası öğrenciler, Türkiye'deki eğitim kalitesinin Türkiye'yi seçmelerinin başlıca nedeni olduğunu bildirmiştir. Ayrıca coğrafi uygulamalar, yemek kültürü, tarih ve kültürel uygulamaların da önemli bir tercih nedeni olduğu ifade edilmiştir.

Türkiye Bursları kapsamında özellikle Türk dış politikası doğrultusunda Afrika'dan Türkiye'ye gelen öğrenci sayısında belirgin bir artış olmuştur (Yakupoğlu, 2014). Öğrencilerin Türkiye'yi eğitim için tercih etme sebeplerinde, Türkiye ile geldikleri ülke arasındaki din, dil ve kültürel açıdan aynı olan özellikleri vurguladıkları görülmektedir (Yıldırım ve Köksal 2017).

Bu araştırmada Eskişehir Anadolu Üniversitesi TÖMER öğrencilerinin Türkiye'nin UNESCO Dünya Miras Listesindeki miraslara olan farkındalıkları incelenmiştir. Öğrencilerin çoğunluğu Türkiye'de Eskişehir dışındaki şehirleri ziyaret etmiştir. İstanbul en çok ziyaret edilen şehirdir. Ankara, uluslararası öğrenciler tarafından en çok ziyaret edilen ikinci şehirdir. Ayrıca öğrencilerin Eskişehir'e yakın şehirlere yaptığı ziyaretlerin yüksek oranda olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Veri sonuçları, öğrencilerin diğer şehirlere gittiklerinde miras alanlarını ve tarihi yerleri ziyaret etmeye ilgi duyduklarını göstermektedir. Öğrencilerin kültürel miras hakkında bilgi edinmek için en sık kullandıkları kaynaklar internet ve sosyal medya araçlarıdır (Facebook, Twitter, YouTube vb.). Buna ek olarak, kültürel etkinlikler, müzeler ve kültürel geziler olduğu anlaşılmıştır.

Uluslararası öğrencilerin çoğu daha önce UNESCO Dünya Kültür Mirasını duymuştur. Lisans öğrenci grubu en çok ilgilenenlerdir. Sonuçlar ayrıca uluslararası öğrencilerin kültürel mirasa "kısmi" düzeyde ilgi gösterdiklerini göstermektedir. Öğrencilerin %75'inden fazlasının daha önce Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne dair araştırma yapmadıkları anlaşılmıştır. Bu bağlamda TÖMER öğrencilerinin, Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan somut kültürel miraslarını yeterli düzeyde ziyaret etmedikleri ve bu kültürel miraslara ilişkin yeterli bilgi ve farkındalığa sahip olmadıkları tespit edilmiştir.

Öğrencilerin demografik özellikleri, cinsiyetleri, eğitim düzeyleri ve bölgelerinin Türkiye'nin dünya kültür mirasına ilişkin farkındalık düzeylerini etkilemediği belirtilmiştir. Öğrencilerin Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde bulunan miras alanlarından farkındalıklarının en yüksek olduğu ve en çok ziyaret ettikleri yerin İstanbul'daki tarihi Sultanahmet Arkeolojik Parkı olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğrencilerin farkındalıklarının yüksek olduğu ama ziyaret etmedikleri alanın İstanbul'daki Süleymaniye Camii ve çevresi olduğu tespit edilmiştir.

Küresel bağlamda kültürel miras kavramı, mirasın tüm insanlığa ait olduğunu gösterir. Kültürel mirasın korunması toplumun tüm üyeleri için önemlidir. Uluslararası öğrencilerin Türkiye'nin kültürel mirasına ilişkin farkındalıkları, onları dünyanın çeşitli ülkelerinde "Türkiye'nin Kültür Mirasının Elçileri" yapmaktadır (Halaç ve Mokrane, 2019).

Uluslararası öğrencilere kültürel mirasın nasıl korunacağını öğretmek kesinlikle gereklidir. Bu nedenle, özellikle Türkçe dili öğrenim merkezlerinde olmak üzere sanatsal ve kültürel etkinlikler ve bilgi kursları yoluyla öğrenciler arasında farkındalığın artırılması gerekmektedir.

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi ile ilgili konular ders kitaplarındaki Türkçe dili öğrenme programlarına dâhil edilmelidir. Ayrıca kültürel eğitim faaliyetlerine "Somut ve Somut Olmayan Kültürel Miras" konusu da eklenebilir.

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası alanlarına uluslararası öğrencilerin ziyaretlerinin oranının artırılmasını, eğitim ve destek verilmesini sağlayacak bir profesyonel kulübün kurulması planlanmalıdır. Merkezler içinde bir "Kültürel Miras Kulübü" kurmak da mümkündür.

Öğrenciler kültürel miras hakkında bilgi almak için en çok internet ve sosyal medya araçlarını kullanmaktadır. Bu doğrultuda internet ve sosyal medya üzerinden kültürel miras programları yardımıyla merkezlerde bilinçlendirme yöntemleri uygulanabilir. Ayrıca geleneksel öğretim yöntemleri de kullanılabilir. Araştırma çalışmaları, yarışmalar ve eğitici oyunlar gibi eğitsel etkinliklerden oluşan öğretim yöntemleri kullanılabilir.

TÖMER öğrencileri kültürel miras tanıtımını daha etkili hale getirebilmek için kültürel yarışmalar, film ve televizyonda yayınlanan kültürel çalışmalar, kültürel mirasın tanıtım videoları ve festivallerin düzenlenmesi şeklinde önerilerde bulunmuşlardır.

Araştırmanın sadece 2019-2020 eğitim öğretim yılında Eskişehir Anadolu Üniversitesi TÖMER öğrencilerini kapsadığı göz önüne alındığında, gelecekteki araştırmaların farklı üniversitelerden diğer yıllardaki öğrencileri içermesi önerilmektedir. Türkiye'deki üniversitelerin çoğunda uluslararası öğrencilerin yaygınlığı nedeniyle, Türkiye'nin dünya kültür mirasına ilişkin farkındalıkları ve bilgi düzeyleri şehirden şehre farklılık gösterebilmektedir.

Araştırmacıların Katkı Oranı

Bu makaleye her iki yazar da araştırmaya eşit katkıda bulunmuştur.

Çıkar Çatışması

Çalışmada çıkar çatışmasına yol açabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Açıklama: Bu makale, Anadolu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitü'sünde tamamlanan uluslararası yükseköğretim öğrencilerinin UNESCO dünya mirasında yer alan somut ve somut olmayan kültürel miraslar hakkında farkındalık düzeylerinin değerlendirilmesi: Türkiye örnekleme başlıklı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir.

Kaynaklar

- Akli, M. (2012). The role of study-abroad students in cultural diplomacy: toward an international education as soft action. *International Research and Review*, 2(1), 32-48.
- Altbach, P. G. (1970). The international student movement. *Journal of Contemporary History*, 5(1), 156-174.
- Başgöl, M. ve İlerisoy, Z. Y. (2021). Yeniden işlevlendirme kapsamında tarihi yapı örneği; Kırşehir Cacabey Cami analizi. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(1), 163-182.
- Bursa, E. (2017). Türkiye-Kazakistan ilişkileri ve yüksek eğitim politikaları. *Journal of Social Sciences and Humanities*, 1(2), 1-20.
- De Wit, H. (1999). Changing rationales for the internationalization of higher education. *International Higher Education*, (15), 2-3.
- Gündüz, O. (2012). *Uluslararası burslu öğrencilerin Türkiye'de eğitim görme beklentileri ve kariyer hedefleri*. Uzmanlık Tez, Başbakanlık, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Ankara.
- Halaç, H. H., Mokrane, H. ve Turan, S. (2019). TÖMER öğrencilerinin kültürel miras ve koruma farkındalığı; Eskişehir Anadolu Üniversitesi örnekleme. *Journal of Awareness*, 4(2), 185-204.
- Kahanec, M. and Králiková, R. (2011). Pulls of international student mobility. *Paper No. 6233*, Available at SSRN 1977819. <https://ssrn.com/abstract=1977819>.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62-80.
- Suter, B. and Jandl, M. (2006). Comparative study on policies towards foreign graduates: Study on admission and retention policies towards foreign students in industrialised countries. *International Centre for Migration Policy Development (ICMPD)*.
- United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). (2019). *World heritage list*. Retrieved from <https://whc.unesco.org/en/list/> in 12.12. 2019.
- Yakupoglu, M. (2014). *Türkiye'nin yükseköğretim uluslararasılaşma stratejisi, Avustralya ile karşılaştırılması*. Başbakanlık, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı. Uzmanlık Tezi. Ankara.
- Yıldırım, E. ve Köksal, H. (2017). Yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin gözüyle Türkiye. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(3), 297-323.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı. (2019). *Uluslararası Öğrenci Hareketliliği*. <https://www.ytb.gov.tr/uluslararasi-ogrenciler/uluslararasi-ogrenci-hareketliliği> adresinden 25.11.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB). (2020a). *Türkiye Bursları*. <https://www.ytb.gov.tr/daireler/uluslararasi-ogrenciler/uluslararasi-ogrenci-hareketliliği/> adresinden 25.11.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB). (2020b). *Türkiye Bursları*. <https://www.ytb.gov.tr/daireler/uluslararasi-ogrenciler> adresinden 28.11.2021 tarihinde erişilmiştir.

Extended Abstract

Introduction

The internationalization of higher education is defined as a broad set of intellectual and experiential activities designed with the aim of enabling individuals to understand the global environment. Internationalization supports addressing topics from different perspectives and angles, by building comprehensive visions and spaces for tolerance and peace among cultures, peoples, and individuals. It is an intentional process of integrating the international, cultural, or global dimension in the aspects of the systems of higher education institutions. It contributes to enhancing the quality of teaching, learning, and research, and to providing an important horizon for society, without discrimination based on color, race, gender, social class, or religion. One of the most important aspects of the internationalization of higher education is international student mobility. International students are defined as individuals who leave their countries of residence and move to another country for educational purposes. Higher education institutions help international students learn about the culture of other peoples, introduce their countries and cultures, and at the same time learn about the culture of the host countries, which leads to an increase in the attractiveness of students to these countries when they return to their countries of origin. Many countries and higher education institutions including Turkey are competing to attract more international students.

Turkey with the Great Student Project in 1992 many students from Turkish republics were accepted into higher education in Turkey. This project achieved partial success by bringing in a certain percentage of students. After that, the Turkey Scholarship Program was launched by the Presidency of Turks Abroad and Related Communities (YTB), which succeeded in raising the proportion of international students within Turkish higher education institutions and continues to this day. The effectiveness of this program means that Turkey seeks to create a reliable network of friends in other parts of the world so that it can facilitate important cultural, political, and economic relations with other actors. The Turkish Scholarship Program allows international students to learn about the culture and traditions of the new country they are moving to. In this context, this research focuses on studying the cultural aspect of international students' salience within Turkish language education centers, by examining the levels of international students' awareness of Turkey's tangible cultural heritage inscribed on the UNESCO World Heritage List.

Method

The research group consisted of international students who came to Turkey through the Turkish Scholarship Programs. The group from inside the Turkish Language Education Center at Anadolu University, Eskişehir, during the 2019-2020 academic year. To achieve the objectives of the study and answer its questions, the descriptive-analytical approach was used by preparing a detailed questionnaire about the study to collect students' opinions. The answers provided were analyzed using SPSS 25.0 software and descriptive analysis techniques such as frequency, percentage, arithmetic mean, ANOVA and T-test. The research concluded that students take into consideration factors such as quality of education, cost of education and living, scholarship opportunities, and cultural, religious, or ethnic structure in Turkey to choose a place of study. The highest percentage of students wishing to study in Turkey from Asian countries was recorded. Students from Asia reported that the quality of education in Turkey was the main reason they chose Turkey. In addition, geographical practices, food culture, history and cultural practices are also an important reason for choosing Turkey.

Findings

Most of the student body reported that they are satisfied with living in Turkey. Satisfaction brings the students comfort as well as the desire to visit different Turkish cities and get to know the new culture. Most international students visited other cities in Turkey besides Eskişehir. Istanbul is the most visited city. Ankara is the second most visited city by international students. In addition,

concluded that student visits to cities near Eskişehir were high. The data results show that students are interested in visiting heritage sites and historical places when they go to other cities. Students use the Internet and social media tools (Facebook, Twitter, YouTube, etc.) to learn about heritage. Additionally, cultural events, museums, and cultural excursions.

It was understood that more than 75% of students had not researched the UNESCO World Heritage List in Turkey before. In this context, it was decided that the students do not visit the tangible cultural heritage of Turkey in the UNESCO World Heritage List at a sufficient level and do not have sufficient knowledge and awareness about this cultural heritage. Demographic characteristics of students, gender, education level, and regions did not influence the level of awareness of Turkey's tangible cultural heritage in the UNESCO World Heritage List. It was revealed that the students had the highest degree of awareness about the historical Sultanahmet Archaeological Park in Istanbul which is the most visited place. In addition, it has been determined that the area where students' awareness is raised but not visited is the Süleymaniye Mosque and its surroundings in Istanbul.

Conclusion, Discussion and Recommendations

Based on the collected results, a set of recommendations were presented through which the student's awareness of the Turkish cultural heritage was raised and how to protect it, represented in the following: organizing and encouraging artistic and cultural activities and knowledge courses especially in Turkish language centers. Inclusion of subjects related to the UNESCO World Heritage List in Turkey in Turkish language learning programs in textbooks. The topic "Tangible and Intangible Cultural Heritage" can also be added to cultural education activities. Planning to increase the rate of visits to UNESCO World Heritage sites in Turkey, and a "Cultural Heritage Club" can be established within the centers. Students made suggestions in the form of cultural competitions, cultural studies for film and television, promotional videos for cultural heritage, organizing festivals to increase the effectiveness of cultural heritage promotion.

Students mostly use the internet and social media tools to get information about cultural heritage. In this direction, awareness-raising methods can be applied in centers with the help of online cultural heritage programs and social media. Traditional teaching methods consisting of didactic activities such as research studies, competitions, and educational games can also be used. Considering that the research covers only students in the 2019-2020 academic year from Anadolu University Eskişehir, it is recommended that future research include students from different universities in other years.

Their awareness and level of knowledge of Turkish cultural heritage, which is included in the UNESCO World Heritage List, may vary from city to city due to the prevalence of international students in most Turkish universities. Knowing the importance of international student mobility within the Turkish language centers is an absolute necessity. The importance is not limited to the scientific or material aspect only but also goes beyond that to connect to the most important aspect, which is the cultural aspect that displays what each country shares in terms of world heritage that requires recognition, transmission, and protection.

The theoretical importance of the study lies in the fact that it is a scientific addition in the field of awareness of the world cultural heritage in Turkey. The current study is one of the first studies dealing with the international students' contribution to realizing the importance of the Turkish cultural heritage by relying on Turkish language teaching centers. It also came in line with the principles of the internationalization of higher education represented in the international cultural dimension. The results of this study can benefit researchers in the field of cultural heritage protection and international awareness by benefiting from the recommendations that were extracted from the study.